

1 Kan bevis tas upp via videokonferens antingen med deltagande av en domstol i den ansökande medlemsstaten eller direkt av en domstol i den medlemsstaten?? Vilka nationella förfaranden eller lagar gäller i så fall?

I Kroatien kan bevisupptagning genom förhör med ett vittne, en part eller en expert ske genom videokonferens i enlighet med artiklarna 10–12 och artikel 17 i rådets förordning (EG) nr 1206/2001 av den 28 maj 2001 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (nedan kallad *förordningen*). När bevisupptagning ska ske enligt förordningen kan den kroatiska domstolen därför

1. begära att direkt få ta upp bevis från en behörig domstol i en annan medlemsstat, eller
2. i enlighet med artikel 17 i förordningen begära att direkt få ta upp bevis i en annan medlemsstat.

Bevisupptagning enligt ovan nämnda förordning regleras av artiklarna 507d–507h i civilprocesslagen (*Zakon o parničnom postupku*) (Kroatiens officiella kungörelseorgan (*Narodne novine*, NN) nr 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13 och 89/14, nedan kallad *ZPP*).

2 Finns det några begränsningar för vilka personer som kan höras via videokonferens – är det exempelvis bara vittnen eller kan andra, t.ex. sakkunniga eller parter, också höras på detta sätt?

Videokonferenser kan både användas för att höra vittnen och för att ta upp bevis från specialister/expertter och parter.

3 Vilka begränsningar, om några, gäller för den typ av bevis som kan tas upp via videokonferens?

I Kroatien finns inga särskilda begränsningar för vilken typ av bevis som kan tas upp genom videokonferens. Den domstol som handlägger ärendet avgör vilken typ av bevisning som ska tas upp för att fastställa ett visst faktum och hur detta ska gå till. Efter en noggrann och grundlig bedömning av varje enskilt bevis och av den samlade bevisningen beslutar domstolen själv vilka fakta den anser styrka, grundat på resultatet av hela processen. Videokonferens används dock i regel för bevisupptagning vid förhör med parter och vittnen, eftersom det finns vissa faktiska och tekniska hinder för att ta upp bevis genom att granska en handling eller genomföra en undersökning på plats.

4 Finns det några begränsningar för var personen i fråga ska höras via videokonferens – dvs. måste det vara i en domstol?

Huvudregeln är att en person höras i domstolen. Det finns dock inte några särskilda juridiska begränsningar för var en part måste höras genom videokonferens.

5 Är det tillåtet att spela in höranden via videokonferens och finns det i så fall utrustning för detta?

Det finns inte några särskilda bestämmelser om att videoförhör ska spelas in, men i artiklarna 126a–126c i ZPP anges en rättslig grund för ljudinspelning av förhör. Att en ljudinspelning ska göras fastställs genom ett formellt beslut av domstolen, antingen på eget initiativ (*ex officio*) eller på begäran av parterna. Metoderna för att lagra och överföra ljudinspelningar, tekniska krav och inspelningsmetoderna föreskrivs i domstolens rättegångsregler (*Sudski poslovnik*) (NN nr 37/14, 49/14, 08/15, 35/15, 123/15 och 45/16).

6 På vilket språk ska hörandet hållas a) när framställningar görs enligt artiklarna 10–12, och b) vid direkt bevisupptagning enligt artikel 17?

Om en framställning görs enligt artiklarna 10–12 i förordningen ska förhöret vanligtvis hållas på kroatiska, medan användningen av minoritetsspråk i rättegångar i tvistemål regleras av särskild lagstiftning (rättegångar i tvistemål ska hållas på kroatiska om inte något annat språk enligt lag föreskrivs för särskilda domstolar). Om rättegången inte hålls på det språk som parten eller andra deltagare i förfarandet talar ska domstolen enligt artikel 102 ZPP dessutom erbjuda tolkning till deras språk av vad som sägs vid förhöret och översättning av de handlingar som används vid förhandlingen för att lägga fram bevisningen.

Vid direkt bevisupptagning enligt artikel 17 i förordningen kan bevisupptagning genom förhör ske på ett främmande språk eftersom bevisupptagningen sker direkt av den domstol som begärde förhandlingen, även om lämplig översättning måste säkerställas till ett språk som parterna eller andra deltagare i förfarandet förstår.

7 Vem ansvarar för att vid behov tillhandahålla tolkar vid båda typerna av hörande, och var ska de finnas?

I princip är det den anmodade domstolen som ska tillhandahålla en auktoriserad rättstolk om det finns ett behov av en sådan vid förhandlingar enligt artiklarna 10–12 i förordningen. På vissa villkor (artikel 251, som hänvisar till artikel 263, i ZPP) kan domstolen besluta att tolkningen ska utföras av rättstolkare som parterna föreslår.

Den domstol som begärde bevisupptagningen och den anmodade domstolen kan dessutom enas om att använda sig av en tolkningstjänst, och tolken kan tillhandahållas av endera domstolen. I praktiken anlitas tolkar på den ort där den person som har behov av tolkning har hemvist, eller där den ansökande domstolen är belägen, om den ansökande domstolen genomför förhöret på sitt eget språk i enlighet med artikel 17 i förordningen, eller på den ort där den ansökande domstolen är belägen, om förhöret hålls av den anmodade domstolen i enlighet med artiklarna 10–12 i förordningen.

8 Vilket förfarande gäller för anordnandet av hörandet och meddelande av tid och plats till den person som ska höras? Hur lång tid ska medges när datumet för hörandet bestäms för att ge personen i fråga tillräcklig framförhållning?

Enligt artikel 242 i ZPP får vittnen en skriftlig kallelse som bland annat innehåller uppgifter om tid och plats för förhöret. Kallelsen till den förhandling där bevisupptagningen ska ske genom förhör med en part måste delges denna part i enlighet med bestämmelserna om personlig delgivning. Om parten har ett ombud ska denne överlämna kallelsen till den förhandling vid vilken bevisupptagningen i form av hörande av parterna ska ske till den part eller person som ska höras rörande parten (artikel 268, som hänvisar till artiklarna 138 och 142 i ZPP). Vittnen som inte kan inställa sig i domstolen på grund av hög ålder, sjukdom eller svår fysisk funktionsnedsättning kan höras i hemmet. I ZPP föreskrivs inte hur långt i förväg vittnen måste kallas. Parterna måste emellertid ges tillräckligt med tid för att förbereda sig inför ett förhör (minst åtta dagar före förhandlingen).

I händelse av förhör enligt artiklarna 10–12 i förordningen ska den anmodade domstolen underrätta vittnet/parten om tid och plats för förhöret. Vid förhör enligt artikel 17 i förordningen är det däremot den ansökande domstolen som delger kallelses.

9 Vilka är kostnaderna vid användning av videokonferens och hur ska de betalas?

Enligt artikel 153 i ZPP är den part som begär bevisupptagning enligt domstolsbeslut skyldig att som säkerhet i förskott betala in det belopp som behövs för att täcka de kostnader som bevisupptagningen förväntas ge upphov till. Om bevisupptagningen föreslås av båda parter eller har beslutats av domstolen på eget initiativ (*ex officio*) anmodar domstolen båda parterna att sätta in en lika stor andel av det belopp som krävs.

När det gäller kostnaderna för att använda sig av videokonferens gäller artikel 18.

I Kroatien tas ingen avgift ut för bevisupptagning genom videokonferens.

10 Vilka bestämmelser, om några, gäller för att säkra att den person som ska höras direkt av den ansökande domstolen har informerats om att bevisupptagningen ska ske på frivillig grund?

Den berörda personen informeras i kallelser, men ZPP fastställer inte några ytterligare krav.

11 Vad finns det för förfarande för att kontrollera identiteten på den person som ska höras?

Innan vittnen hörs ombeds de att uppgive för- och efternamn, personnummer, sin fars namn, yrke, adress, födelseort, ålder och sin relation till parterna (artikel 243.3 i ZPP).

12 Vilka bestämmelser gäller för avläggande av ed, och vilka uppgifter behövs från den ansökande domstolen när en ed krävs vid direkt bevisupptagning enligt artikel 17?

Enligt artikel 246 i ZPP får domstolen besluta att vittnet ska avlägga en ed innan han eller hon avger sitt vittnesmål. Enligt artikel 17 i förordningen kan emellertid den ansökande statens bestämmelser på vissa villkor tillämpas. Detta gäller också om en sådan stat, före hörandet, underrättar det behöriga organet eller centralmyndigheten i den anmodade staten om sin avsikt att låta vittnen vittna under ed.

Enligt artikel 270 i ZPP sker hörandet av parterna utan att dessa behöver avlägga någon ed.

13 Vilka åtgärder har vidtagits för att se till att det finns en kontaktperson på platsen för videokonferensen för samordning med den ansökande domstolen och en person som på dagen för hörandet finns tillgänglig för att sköta videokonferensutrustningen och hantera eventuella tekniska problem?

ZPP innehåller inte någon bestämmelse om detta, men i praktiken måste teknisk personal och nödvändig domstolspersonal vara närvarande före och under videokonferensen för att alla tekniska krav för att få hålla en videokonferens ska vara uppfyllda.

14 Vilka ytterligare uppgifter, om några, krävs från den ansökande domstolen?

Det finns inte någon särskild bestämmelse som ska följas vid en begäran om ytterligare upplysningar. När den ansökande och den anmodande domstolen letar efter ett passande datum för hörandet kan de komma fram till att vissa tekniska problem måste lösas för att säkerställa att hörandet kan genomföras på avsett sätt. I praktiken hanterar domare dessa frågor via e-post.

Senaste uppdatering: 22/02/2019

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.